

МОНІТОРИНГ ЕПІЗООТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ ЩОДО РЕПРОДУКТИВНО-РЕСПІРАТОРНОГО СИНДРОМУ СВИНЕЙ В УКРАЇНІ

Фурда І.Л., аспірант,

Недосєков В.В., професор, д.вет.н.

Національний університет біоресурсів та природокористування України

Гавриленко А.В., аспірант

ТОВ «Ветеко», м. Київ

Репродуктивно-респіраторний синдром свиней (PPCC) – одна з досить поширених у світі контагіозних хвороб. Реєструється у всіх країнах з розвиненим свинарством. Характерною особливістю PPCC – є швидкість, з якою вірус поширюється і проявляється в популяціях неімунних тварин. Зміни і ускладнення в епізоотичній ситуації, небезпечність інфекційної хвороби, її економічне і соціальне значення зобов'язують всі прошарки населення, а тим паче людей, пов'язаних з аграрним бізнесом, більше уваги приділяти цій проблемі.

В статті наведено детальний аналіз результатів досліджень епізоотичної ситуації щодо репродуктивно-респіраторного синдрому свиней на території України за 2005 – 2011 роки. З'ясовано, що територія країни поділяється на області з високим, середнім й низьким рівнем інфікованості щодо вірусу PPCC.

Ключові слова: репродуктивно-респіраторний синдром, свині, поширення, інфікованість, територія.

Постановка проблеми та аналіз останніх публікацій. Свинарству в країнах з інтенсивним розвитком тваринництва надають особливо великого значення, вважаючи його одним з основних чинників у проблемі забезпечення населення м'ясопродуктами. Вирішення цієї важливої проблеми пов'язано зі стійким благополуччям господарств стосовно захворювань інфекційної етіології [1].

В останні роки епізоотична ситуація з інфекційних хвороб свиней в світі істотно змінилася: щороку зростає кількість випадків хворих тварин, постійно формуються великі вогнища стаціонарного неблагополуччя і відбувається зміна прояву і перебігу інфекцій [5].

Вірусні хвороби свиней суттєво впливають на рентабельність свинарства, біобезпеку харчового ланцюга людини і екологічну ситуацію в цілому.

Через невивчену етіологію репродуктивно – респіраторний синдром свиней називали «таємничою хворобою свиней», хворобою «блакитного вуха», синдромом безпліддя і порушенням дихальної системи свиней, хворобою Неко – Неко (японський вираз, що означає кашель). У 1991 р.

Європейська комісія запропонувала назву – репродуктивно – респіраторний синдром свиней (PPCC) [3].

PPCC спостерігали по всьому світу і до середини 90 – х років він охопив майже всю Європу. Уперше захворювання зафіксовано в США у 1989 р., в Європі – в 1990 р. З 1993 року PPCC реєструють в Росії та інших країнах СНД.

Інфекція має ензоотичний характер. Економічний збиток від хвороби досить високий, він складається з втрат, пов'язаних з порушенням репродуктивної функції свиноматок (аборти, мертвородження, загибель поросят незабаром після народження до 80 - 100%, зниження товарної цінності свинини). Крім того, зростають витрати на заходи з діагностики та боротьби з захворюванням. Найбільш високі виробничі втрати бувають під час гострих спалахів PPCC в первісній фазі хвороби, під час якої можуть гинути від 1 до 3 % дорослого племінного поголів'я раніше благополучного господарства.

В Україні досліджень стосовно даного захворювання майже не проводили.

Мета: вивчення епізоотичної ситуації щодо репродуктивно-респіраторного синдрому свиней в Україні.

Матеріали і методи досліджень. Застосовували ретроспективний метод досліджень, використовували дані ветеринарної звітності ДНДІЛДВСЕ.

Відповідно до рівня інфікованості, на території нашої держави за 7 років (2005 – 2011 рр.) зареєстровано 7 неблагополучних пунктів щодо PPCC, як показав аналіз статистичних даних ветеринарної звітності у порівняльно-історичному аспектах.

В табл.1 наведено дані щодо кількості досліджень й позитивно прореагованих тварин на PPCC на території України за 2005 – 2011 рр.

Таблиця 1

Неблагополучні пункти щодо репродуктивно-респіраторного синдрому свиней в Україні (2005 – 2011 рр.)

Рік	Область	Фактичних тисяч досліджень	Реагувало позитивно	
			голів	відсоток
2005	Івано-Франківська	0,619	7	1,13
2006	Донецька	0,148	5	3,38
2007	Черкаська	1,056	6	0,57
2008	Черкаська	0,095	1	1,05
2009	АР Крим	1,434	8	0,56
2009	Харківська	1,332	2	0,15
2009	Чернігівська	3,087	502	16,26
2009	Черкаська	1,614	36	2,23
2010	Донецька	108,626	389	0,36
2011	Вінницька	1,507	4	0,27
2011	Донецька	1,149	66	5,74
2011	Харківська	0,738	10	1,36

Наведені дані свідчать, що найбільше позитивно реагуючих тварин на РРСС виявилось в Чернігівській області (2009 р.) – 502 свині та у Донецькій (2010 р.) – 389 із 204132 досліджених тварин за 2005 – 2011 рр., що становить 0,51 %. Всього прореагувало позитивно 1036 свиней.

До територій з високою інфікованістю свиней на вірус РРСС належить 3 області (Донецька – 0,3 %, Івано-Франківська – 0,6 %, Харківська – 0,7 %) й АР Крим – 0,5 %; середньою – 2 області (Вінницька – 0,2 %, Черкаська – 0,2 %) та низькою – 1 область (Чернігівська – 0,1 %).

Рис. 1. Інфікованість свиней на РРСС на території України за 2005 – 2011 рр.

Висновки. За період з 2005 по 2011 рік інфікованість на РРСС коливалась в межах від 0,1 до 0,7 %.

Встановлено області з високим рівнем інфікованості: Донецька – 0,3 %, Івано-Франківська – 0,6 %, Харківська – 0,7 % й АР Крим – 0,5 %; середнім: Вінницька – 0,2 % й Черкаська – 0,2 % та низьким: Чернігівська – 0,1 %.

Список використаних джерел:

1. Авраменко Н. О. Асоційовані респіраторні хвороби свиней (клініко-епізоотологічні особливості, система терапії та профілактики): дис. к.вет.н.: 16.00.08 / Сумський національний аграрний ун-т. — Х., 2003. — 159арк. : іл.+ дод. — Бібліогр.: арк. 126-148.
2. Довідник лікаря ветеринарної медицини / П.І. Вербицький, П.П. Достоевський. - К.: «Урожай», 2004. - 1280с.
3. Зигмунт Пейсак. Болезни свиней / Зигмунт Пейсак; пер. с польск. Д.В. Потапчука // Брест: ОАО «Брестская типография», 2008. – 424с.

4. Инфекционные болезни животных / Б.Ф. Бессарабов, Е.С. Воронин и др.; Под ред. А.А. Сидорчука. — М.: Колос, 2007. — 671 с.

5. Недосеков В.В. Современная эпизоотология: состояние и перспективы развития / Недосеков В.В., Краснобаев Е.А. // Науковий вісник НУБіП України. — К.: Вид-во НУБіП України. — 2008. — №5. — 322 с.

6. Вирусные болезни животных / [Сюрин В.Н., Самуйленко А.Я., Соловьев Б.В. и др.] // М.: ВНИТИБП, 1998. — 540с.

7. Amass S. Swine Health and Production / Amass S., Clark L. — 1999. — vol. 7. — p. 217-228

8. Joe Vansickle. New PRRS Study: Impact Remains High. <http://nationalhogfarmer.com/health-diseases/viral/new-PRRS-study-impact-0920/index2.html>

9. Diseases of swine / [Zimmerman J., et al.]. - 2012. — P. 461-486.

Фурда И.Л., Недосеков В.В., Гавриленко А.В. Мониторинг эпизоотической ситуации по репродуктивно-респираторному синдрому свиней в Украине

Репродуктивно – респираторный синдром свиней (PPCC) – одна из довольно распространенных в мире контагиозных болезней. Регистрируется во всех странах с развитым свиноводством. Характерной особенностью PPCC - инфекции является скорость, с которой вирус распространяется и проявляется в популяциях неиммунных животных.

Изменения и осложнения в эпизоотической ситуации, опасности инфекционной болезни, ее экономическое и социальное значение обязывают все слои населения, а тем более людей, связанных с аграрным бизнесом, больше внимания уделять этой проблеме.

Изложены материалы по изучению эпизоотической ситуации по репродуктивно-респираторному синдрому свиней (PPCC) в Украине за 7 лет (2005 – 2011 гг.).

Выяснено, что территория страны делится на области с высоким, средним и низким уровнем инфицированности по отношению к вирусу PPCC.

Ключевые слова: репродуктивно-респираторный синдром, свиньи, распространение, инфицированность, территория.

Furda I.L., Nedosekov V.V., Havrylenko A.V. Monitoring epizootic situation on reproductive and respiratory syndrome of pigs in Ukraine

Reproductive and respiratory syndrome of swine (RRSS) – very common contagious diseases in the world. Registered in all countries with developed pig. A characteristic feature RRSS – infection is the rate at which the virus spreads and manifests itself in populations of non-immune animals.

Changes and complications in the epizootic situation, the danger of infectious disease, its economic and social importance require all segments of the population, and especially people associated with agricultural business, pay more attention to this problem.

Set out materials for the study of the epizootic situation on reproductive and respiratory syndrome of swine (PRRS) in Ukraine for 7 years (2005 – 2011).

It is clarified that the area of the country is divided into regions of high, medium and low levels of virus infection on RRSS.

Keywords: reproductive and respiratory syndrome, pigs, distribution, infection, territory.